

F. Hyvinvointi ja vapaa-aika

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	1
Johdanto	2
Hyvinvointi ja vapaa-aika -kysymykset	2
Lukiolaisten suhde opiskeluun	2
Hyvinvointi ja ihmissuhteet	3
Läheiset ihmissuhteet	3
Syrjintä ja kiusaaminen	6
Vapaa-aika	6
Vapaa-ajan harrastukset	6
Media ja internet	7
Sukupuolen monimuotoisuus suhteessa koettuun kiusaamiseen ja häirintään	9
Vapaa-ajan harrastuserot korostuvat sukupuolten välillä	11
Kysymykset: Hyvinvointi ja vapaa-aika	11

Tiivistelmä

Lukiolaisista noin puolet kokee opiskelunsa merkitykselliseksi. Tästä huolimatta vain vajaa viidesosa lukiolaisista ilmoitti tuntevansa innostusta opiskelua kohtaan. Suurin osa vaikuttaa kokevan opiskelunsa ennemminkin puuduttavaksi sekä aikaa ja energiaa vieväksi. Opiskeluintoa mittaavassa kysymyspatteristossa noin kolmasosa vastaajista sijoittui mielipideasteikon keskivaiheille. Tämä voi viitata siihen, etteivät opiskelijat osanneet sijoittaa itseään oikein kumpaankaan ääripäähän tai että opiskeluinto voi olla tilannekohtaista tai riippua esimerkiksi oppiaineesta.

Noin 90 prosenttia lukiolaisista ilmoitti, ettei ole tullut kiusatuksi tai syrjityksi omassa oppilaitoksessaan. Kiusaamista ja syrjintää tapahtuu lukioissa siten suhteellisen vähän. Kun kysymystä tarkastellaan monimuotoisen sukupuolen mukaan, huomataan kuitenkin, että muunsukupuoliset kokevat kiusaamista ja syrjintää selvästi naisia ja miehiä enemmän.

Suurin osa lukiolaisista kertoi harrastavansa vapaa-ajalla liikuntaa ja puolet pelaavansa digitaalisia pelejä. Noin kolmasosa ilmoitti lukevansa tai harrastavansa musiikkia. Lukiolaiset arvioivat käyttävänsä myös useita eri medioita keskimäärin enintään tunnin tai kaksi tuntia päivässä. Internetissä mielenkiintoisimpana pidettiin meemejä, hauskoja kuvia, uutisia, julkisuuden henkilöiden päivityksiä ja informatiivisia videoita.

Kun tarkastellaan vapaa-ajan harrastuksia dikotomisen sukupuolijaon mukaan, havaitaan, että naiset harrastavat eri lajeja miehiä paljon monipuolisemmin. Suurin osa miehistä ilmoitti urheilevansa ja pelaavansa digitaalisia pelejä, kun taas naisista suurin osa mainitsi suosituimmaksi harrastukseksi urheilun lisäksi lukemisen.

Johdanto

Hyvinvointi ja vapaa-aika -osio koskee hyvinvointia, kuten lukiolaisten suhdetta opiskelun ja heidän ihmissuhteidensa laatua. Osiossa käsitellään myös vapaa-ajan harrastuksia ja sitä, kuinka paljon lukiolaiset käyttävät aikaa eri medioissa.

Aluksi esitellään kaikki Hyvinvointi ja vapaa-aika -kysymykset ja niiden suorat jakaumat. Tämän jälkeen tarkastellaan lukiolaisten kokemaa syrjintää ja kiusaamista monimuotoisen sukupuolen näkökulmasta sekä sukupuolten vapaa-ajan harrastusten eroja.

Hyvinvointi ja vapaa-aika -kysymykset

Hyvinvointi ja vapaa-aika -osiossa käsitellään kyselyn suoria jakaumia. Kysymyksiin viitataan tekstissä kirjaimella f ja kysymysten numeroilla, joita vastaavat kysymykset ovat näkyvissä luvun lopussa sekä erillisellä kyselylomakkeella. Esimerkiksi kysymys f42 kuuluu: ”Oletko parisuhteessa?” Osio koostuu yhteensä 12 kysymyksestä, jotka koskevat lukiolaisten opiskeluintoa (f39), ihmissuhteita ja niiden laatua (f40, f41 ja f42), koettua syrjintää (f43, f44, f45, f46 ja f47), vapaa-ajan harrastuksia (f48) sekä median ja internetin käyttötottumuksia (f49 ja f50).

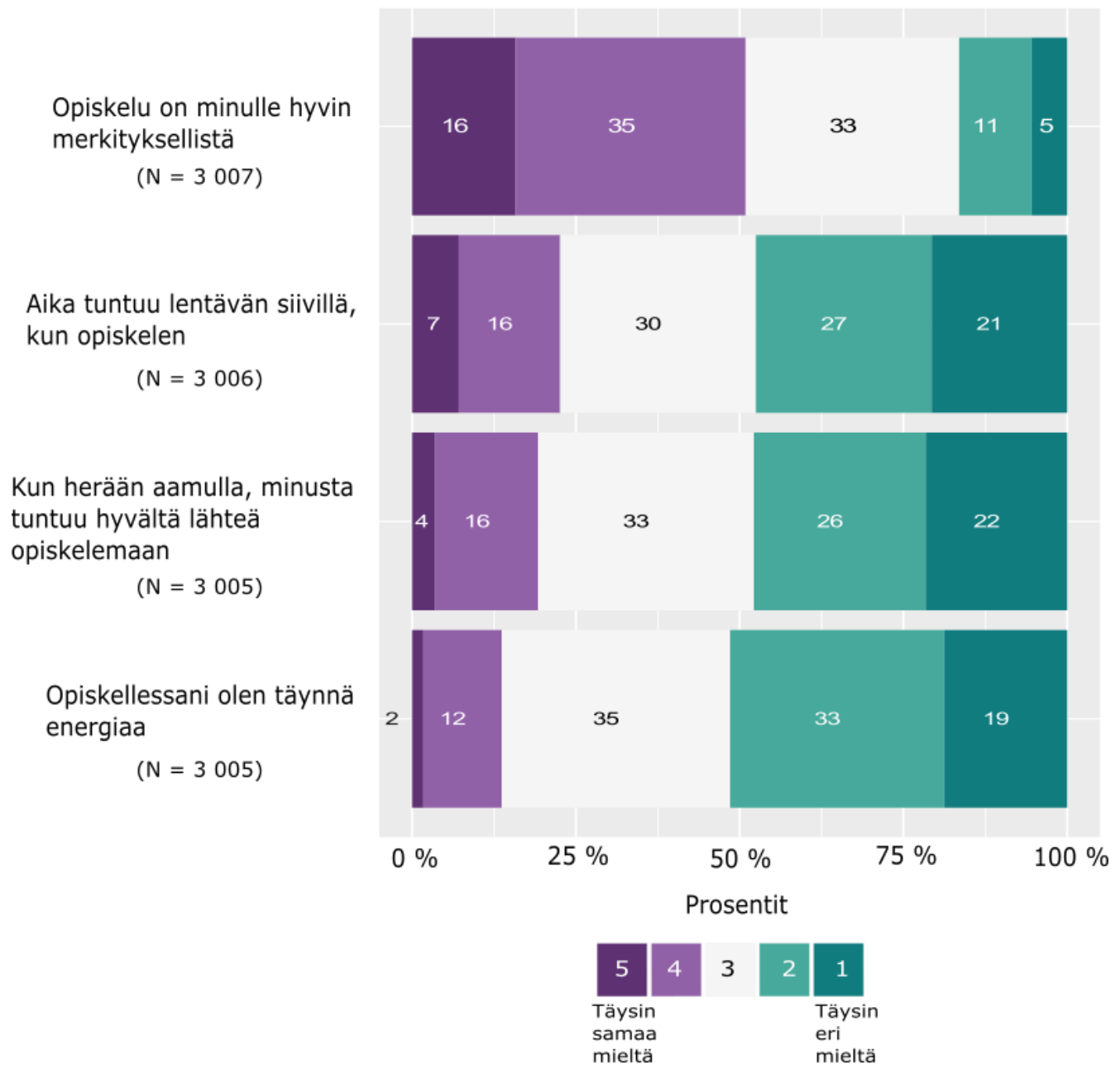
Lukiolaisten suhde opiskeluun

Lukiolaisille esitettiin neljä eri väittämää siitä, miten he ovat suhtautuneet opiskeluunsa viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Puolet (51 %) ilmoitti kokevansa opiskelun merkitykselliseksi (kuvio 1). Vastaajista 16 prosenttia oli väitteen kanssa eri mieltä. Opiskelu tuntuu lukiolaisista siten pääsääntöisesti merkitykselliseltä. Toisaalta huomattavasti pienempi osa lukiolaisista koki opiskelun innostavaksi. Lukiolaisista 23 prosenttia myönsi ”ajan lentävän siivillä opiskelun aikana”, kun taas melkein puolet (48 %) oli väitteen kanssa eri mieltä. Samoin 14 prosenttia koki olevansa täynnä energiaa opiskellessaan, ja 20 prosenttia lukiolaisista ilmoitti tuntevansa intoa aamuisin opiskelua kohtaan. Vastaavasti väitteiden kanssa eri mieltä oli noin puolet lukiolaisista. Noin joka kolmas sijoittui keskivaiheille (arvo 3) jokaisessa väittämässä.

Näyttää siltä, että noin puolet lukiolaisista kokee opiskelunsa merkitykselliseksi. Toisaalta vain vajaa viidesosa lukiolaisista ilmoitti tuntevansa innostusta opiskelua kohtaan. Suurin osa vastaajista vaikuttaa kokevan opiskelunsa ennemminkin puuduttavaksi sekä aikaa ja energiaa vieväksi. Opiskeluintoa mittaavassa kysymyspatteristossa noin kolmasosa sijoittui mielipideasteikon keksivaiheelle. Tämä voi viitata siihen, etteivät opiskelijat osanneet sijoittaa itseään oikein kumpaankaan ääripäähän tai että opiskeluinto voi olla tilannekohtaista ja riippua esimerkiksi oppiaineesta.

Valitse se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten suhdettasi opiskeluun viimeksi kuluneen kuukauden aikana.

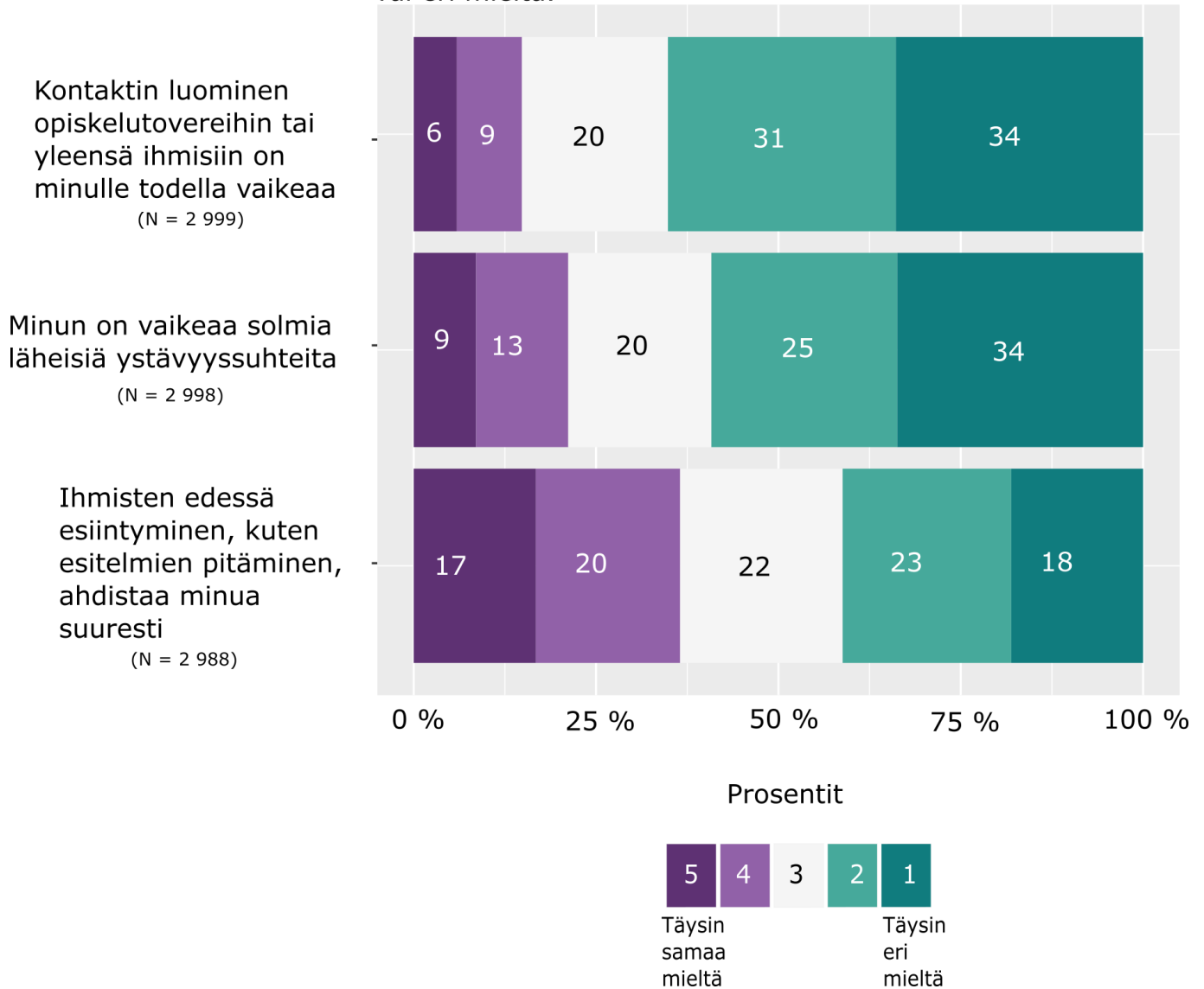
Kuvio 1. Valitse vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten suhdettasi opiskeluun viimeksi kuluneen kuukauden aikana.

Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Läheiset ihmissuhteet

Lukiolaisille esitettiin muutama kysymys läheisistä ihmissuhteista. Yli puolet lukiolaisista ei kokenut, että heillä olisi ongelmia luoda kontakteja ihmisiin (65 %) tai muodostaa läheisiä ihmissuhteita (59 %). Kuitenkin 15 ja 22 prosenttia lukiolaisista koki näissä vaikeuksia (kysymys f40) (kuvio 2). Julkinen esiintyminen ahdisti noin 40 prosenttia lukiolaisista (37 %), kun taas toinen 40 prosenttia (41 %) ei kokenut tilannetta ahdistavaksi. Noin joka viides opiskelija sijoittui kysymyksissä keskivaiheille.

Miten seuraavat väitteet kuvaavat omaa tilannettasi?
Arvioi seuraavia väitteitä sen perusteella, oletko samaa
vai eri mieltä.

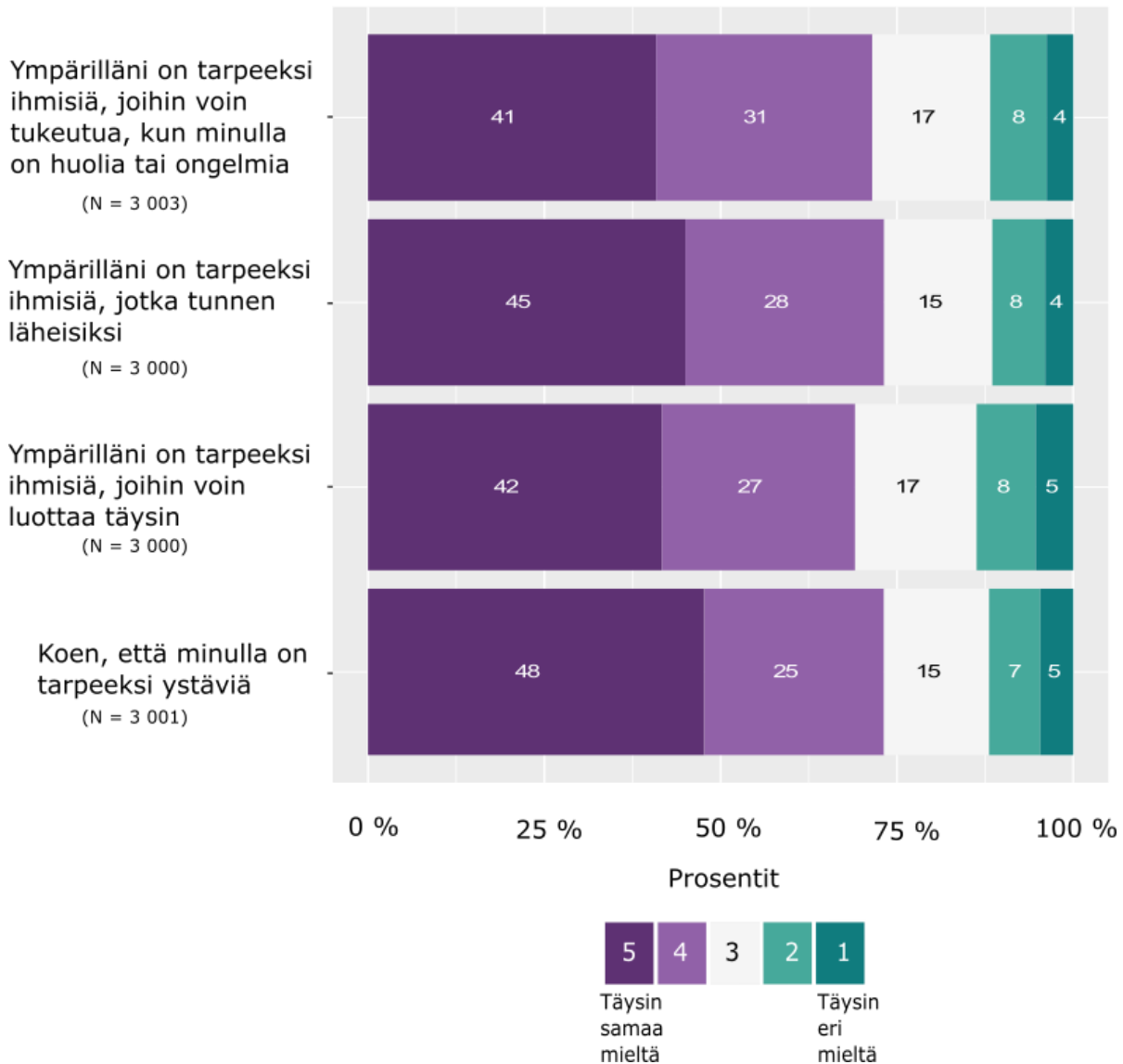

Kuvio 2. Miten seuraavat väitteet kuvaavat omaa tilannettasi? Arvioi seuraavia väitteitä sen perusteella, oletko samaa vai eri mieltä.

Noin 70 prosenttia lukiolaisista kokee myös, että heillä on tarpeeksi läheisiä ihmisiä elämässään, joihin voi tukeutua (72 %), jotka he tuntevat läheisiksi (73%), joihin he voivat luottaa (69%), kun taas vähän reilu kymmenesosa (12–13 %) on väitteiden kanssa eri mieltä (kysymys f42) (kuvio 3). Lukiolaisista 73 prosenttia kokee, että heillä on tarpeeksi ystäviä ja 12 prosenttia on väitteen kanssa eri mieltä. Keskvaiheille sijoittuu vähän vajaa viidennes lukiolaisista.

Kuinka hyvin seuraavat väitteet kuvaavat tilannettasi?

Kuvio 3. Kuinka hyvin seuraavat väitteet kuvaavat tilannettasi?

Lukiolaisista noin joka viides (22 %) ilmoitti seurustelewansa, alle prosentti olevansa kihoissa ja 5 prosenttia tapailewansa jotakuta. Selkeä enemmistö (70 %) ei seurustellut, ja 3 prosenttia ilmoitti parisuhdetilanteensa olevan jokin muu kuin mikään edellä mainituista. Kysymykseen vastasi 2 999 lukiolaista.

Suurimmalla osalla lukiolaisista vaikuttaisi olevan tarpeeksi läheisiä ihmisiä elämässään. Toisaalta noin joka viides kokee haasteita luoda ja ylläpitää ihmissuhteita sekä vähän reilu kymmenesosa on sitä mieltä, ettei heillä ole tarpeeksi läheisiä ihmisiä elämässään.

Syrjintä ja kiusaaminen

Lukiolaisilta kysyttiin, ovatko he joutuneet kiusaamisen tai syrjinnän kohteeksi oppilaitoksessaan. Kiusaamiseksi määriteltiin muun muassa haukkumien, selän takana puhuminen, mitätöinti ja ulkopuolelle jättäminen. Suurin osa

lukiolaisista ilmoitti, ettei ole koskaan kokenut joutuvansa toisten opiskelijoiden (87 %) tai opettajien (93 %) kiusaamaksi. Lukiolaisista 12 prosenttia kertoi joutuneensa muiden opiskelijoiden kiusaamisen kohteeksi satunnaisesti ja prosentti usein. Opettajien kiusaamisen kohteeksi satunnaisesti joutuvien osuus oli puolet pienempi (6 %) ja usein opettajien kiusaamaksi päätyi prosentti lukiolaisista. Kysymykseen vastasi 3 061 lukiolaista.

Lukiolaisilta kysyttiin myös, ovatko he kokeneet lukio-opintojensa aikana seksuaalista häirintää, syrjintää tai halveksuntaa oppilaitoksessaan (kysymykset f44–47) (taulukko 1). Seksuaalinen häirintä ja syrjintä määriteltiin seuraavanlaisesti: ”Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä.” ”Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella.” Suurin osa lukiolaisista ilmoitti, ettei ole kokenut häirintää oppilaitoksessaan. Häirintää oli kokenut noin 5 prosenttia lukiolaisista.

Noin 90 prosenttia lukiolaisista ilmoitti, ettei ole tullut kiusatuksi tai syrjityksi omassa oppilaitoksessaan. Jakaumia tarkastelemalla ei kuitenkaan selviä, keitä häirintää ja syrjintää kohdanneet lukiolaiset ovat. Esimerkiksi jakautuvatko seksuaalinen häirintä ja syrjintä, vai keskittyvätkö ne yhteen tiettyyn ryhmään?

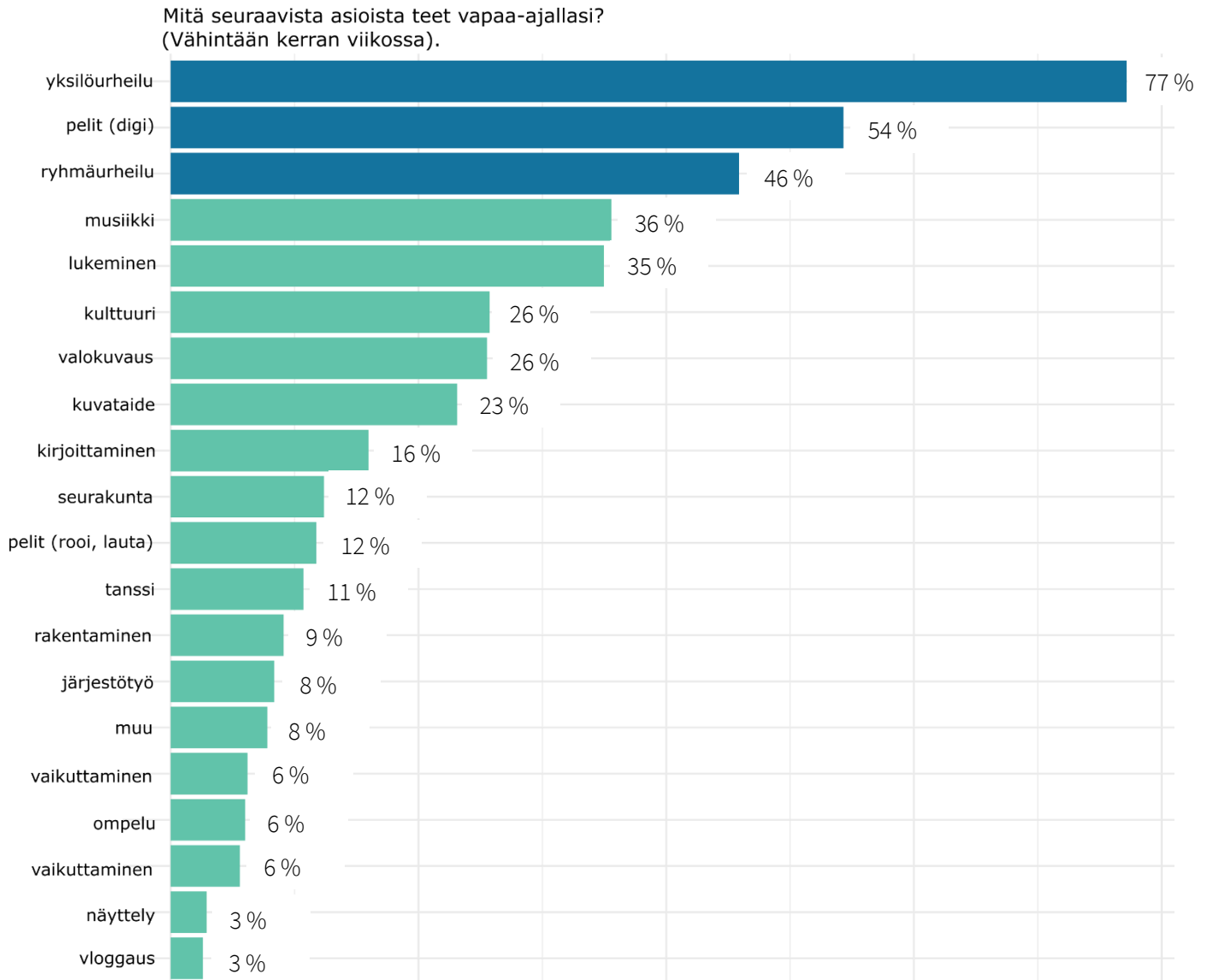
	Seksuaalista häirintää (%)	Etninen tai kulttuurinen tausta (%)	Terveydentila tai vammaisuus (%)	Seksuaalinen suuntautuminen (%)
En	95	96	97	97
Kyllä, muilta opiskelijoilta	4	2	2	2
Kyllä, opettajilta	1	1	1	0,4
Kyllä, molemmilta	0 (0,3)	1 (0,6)	0 (0,5)	0,5
Yhteensä	100 (N = 2 986)	100 (N = 3 062)	100 (N = 2 980)	100 (N = 2 985)

Taulukko 1. Oletko kokenut lukio-opintojesi aikana seksuaalista häirintää opiskelijoilta tai opettajilta? Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua etnisen tai kulttuurisen taustasi perusteella, terveydentilasi tai vammaisuuden vuoksi taikka seksuaalisen suuntautumisesi vuoksi?

Vapaa-aika

Vapaa-ajan harrastukset

Lukiolaisia pyydettiin listaamaan erilaisia vapaa-ajan harrastuksia, joita he tekevät vähintään kerran viikossa (kuvio 4). Kolme yleisintä harrastusta olivat liikkuminen joko itsenäisesti (77 %) tai ryhmässä (46 %) sekä tietokoneella, älypuhelimella tai pelikonsolilla pelaaminen (54 %). Vähän reilu kolmasosa ilmoitti myös harrastavansa musiikkia (36 %) tai lukemista (35 %) ja noin joka neljäs taas erilaisia kulttuuritapahtumia, kuten elokuvissa, teatterissa, konserteissa tai taidenäyttelyssä käyntiä (26 %), valo- tai videokuvaamista (26 %) sekä kuvataiteita, esimerkiksi piirtämistä tai maalaamista (23 %). Vähiten lukiolaiset kertoivat harrastavansa vloggaamista, kuten tubettamista tai striimaamista (3 %), näyttelystä (3 %), yhteiskunnallista vaikuttamista (6 %) sekä käsitöitä, kuten ompelua, neulomista ja virkkausta (6 %).

Kuvio 4. Mitä seuraavista asioista teet vapaa-ajallasi? (Vähintään kerran viikossa.) Ylhäältä alaspäin: yksilöurheilu = Harrastan liikuntaa ja urheilua itsenäisesti, pelit (digi) = Pelaan pelejä tietokoneella, älypuhelimella tai pelikonsolilla (esimerkiksi Playstationilla, Xboxilla, Nintendo Wiillä tai DS:llä), ryhmäurheilu = Harrastan liikuntaa tai urheilua kaveriporukalla tai jossain urheiluseurassa, musiikki = Harrastan musiikkia, esimerkiksi laulan tai soitan jotain soitinta, lukeminen = Luen kirjoja huvikseni (muuta kuin tietokirjoja), kulttuuri = Käyn elokuvissa, teatterissa, konserteissa tai taidenäyttelyissä, valokuvaus = Valokuvaan tai videokuvaan, kuvataide = Piirrän, maalaan tai harrastan jotain muuta kuvataidetta (myös tietokoneella), kirjoittaminen = Kirjoitan esimerkiksi tarinoita, rap-lyriikoita, novelleja, päiväkirjaa tai blogia, seurakunta = Olen mukana seurakuntatoiminnassa, pelit (rooli, lauta) = Pelaan lauta- tai roolipelejä tai larppaan, tanssi = Harrastan tanssia, esimerkiksi hiphopia, balettia, modernia tanssia tai kansantanssia, rakentaminen = Rakentelen (esimerkiksi pienoismalleja), huollan, nikkaroin tai tuunaan, järjestötyö = Teen järjestö- tai vapaaehtoistyötä, muu = Muuta, mitä?, vaikuttaminen = Harrastan yhteiskunnallista vaikuttamista, ompelu = Ompelen, neulon tai virkkaan, vaikuttaminen = Teen yhteiskunnallista vaikuttamista, näyttely = Näyttelen tai olen teatteritoiminnassa, vloggaus = Vlogaan, esimerkiksi tubetan tai striimaan. N = 3 000.

Media ja internet

Lukiolaistutkimusbarometrissä kysyttiin, kuinka paljon lukiolaiset viettävät aikaansa eri medioiden parissa (kysymys f49) (kuvio 5). Suurin osa lukiolaisista näyttää käyttävän erilaisia medioita noin muutaman tunnin päivässä. Suosituimmat mediat keskimäärin olivat Youtube, Snapchat, Instagram sekä eri suoratoistopalvelut, kuten Netflix

tai Yle Areena. Lukiolaisista 5–15 prosenttia ilmoitti, ettei ole koskaan käyttänyt näitä palveluita. Vähintään yli puolet lukiolaisista kertoi, ettei lainkaan käytä Twitteriä (76 %) ja Facebookia (62 %), kuuntele podcastejä (67 %) tai liveradiota (60 %) tai katso livetelevisiota (49 %). Noin kolmasosa (32 %) kertoi katselevansa päivittäin 1–2 tuntia Youtube-videoita ja suoratoistopalveluita. Myös erilaisia sovelluksia, kuten Instagramia tai Snapchatiä, käytetään aktiivisesti.

Kuinka paljon vietät päivässä aikaa seuraavien medioiden parissa?

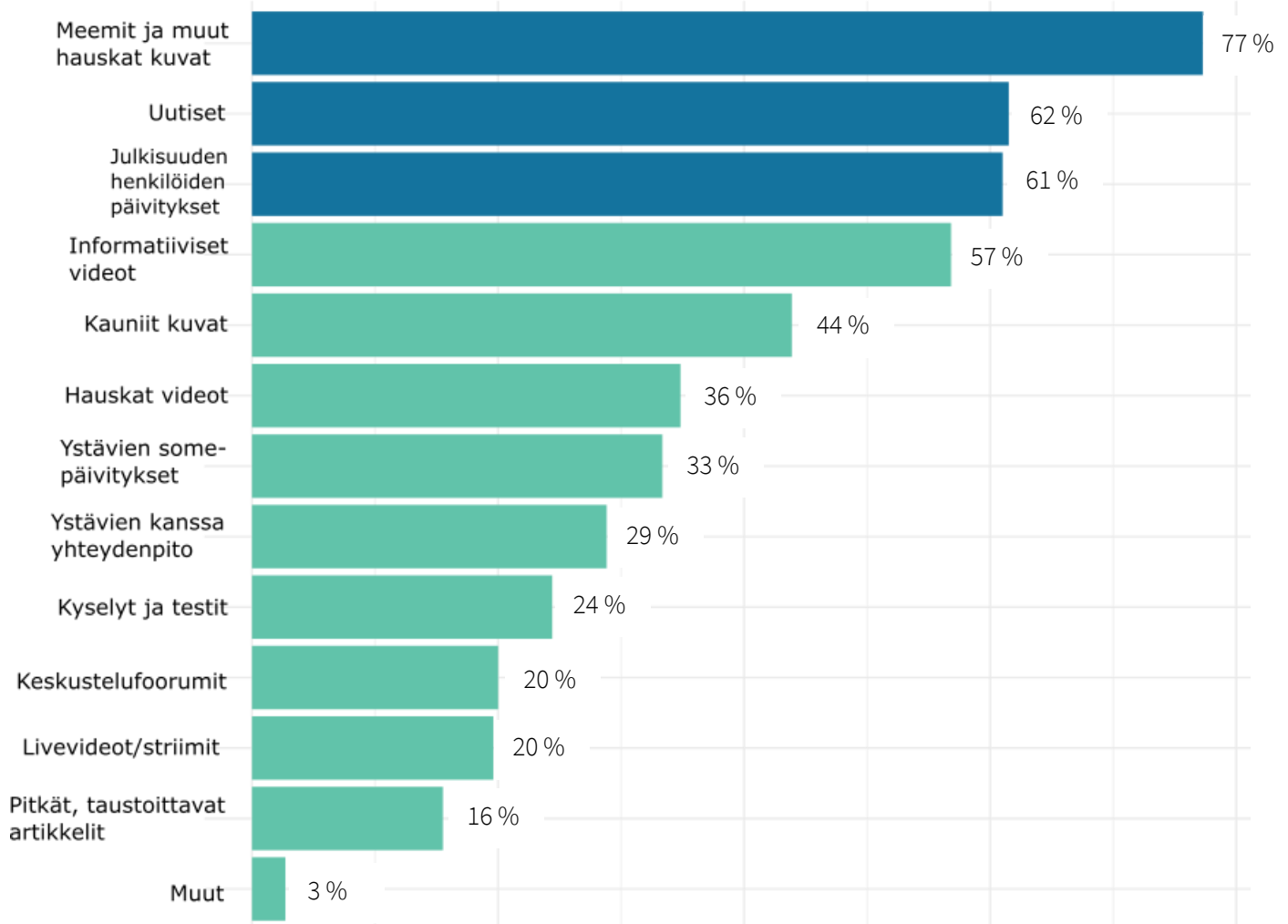
	En lainkaan	alle tunti	1-2 h	2-3 h	3-4 h	4-5 h	< 5 h
Live-televisio	49%	35%	11%	2%			
Live-radio	60%	33%	5%				
Suoratoisto	16%	21%	33%	16%	8%	3%	
Podcastit	67%	22%	8%				
Sanomalehdet	45%	45%	8%				
Facebook	62%	28%	7%				
Instagram	13%	36%	33%	11%	4%		
Snapchat	12%	27%	26%	16%	8%	4%	2%
Twitter	76%	16%	5%				
Youtube	5%	26%	32%	17%	9%	5%	2%
Muut somekanavat	38%	36%	16%	5%	2%		

Kuvio 5. Kuinka paljon vietät päivässä aikaa seuraavien medioiden parissa? Kuviossa on listattu lukiolaisten vastauksien kumulatiiviset suhteelliset frekvenssit (noin 97 %). Alkuperäisessä kyselyssä vastaukset oli luokiteltu 10 luokkaan: ei lainkaan, alle tunnin sekä tuntimäärät 2 tunnin luokissa aina 8 tuntiin asti. Viimeinen luokka oli yli 8 tuntia. Kuviossa on yhdistetty yli viiden tunnin luokat. Yleisimmät vastaukset ovat ympyröitynä. Live-televisio N = 2 985, Liveradio N = 2 972, Erilaiset suoratoistopalvelut (esim. Netflix, HBO, Yle Areena) N = 2 981, Podcastit N = 2 970, Sanoma- ja aikakauslehdet N = 2 977, Facebook N = 2 969, Instagram N = 2 084, Snapchat N = 2 980, Twitter N = 2 960, Youtube N = 2 981, Muut somekanavat N = 2 858.

Seuraavaksi lukiolaisia pyydettiin valitsemaan heitä kiinnostavaa sisältöä sosiaalisessa mediassa tai internetissä (kuvio 6). Lukiolaisia kiinnostivat eniten meemit ja hauskat kuvat (77 %), uutiset (62 %) sekä julkisuuden henkilöiden päivitykset (61 %). Yli puolet lukiolaisista (57 %) valitsi myös informatiiviset videot yhdeksi kiinnostavimmista internetin ja sosiaalisen median sisällöistä. Vähiten suosiota herättivät listan ulkopuolinen sisältö (muut 3 %) sekä pitkät ja taustoittavat artikkelit (16 %).

Valitse alla olevista, mikä on mielestäsi kiinnostavaa sisältöä sosiaalisessa mediassa/internetissä.

Kuvio 6. Valitse alla olevista, mikä on mielestäsi kiinnostavaa sisältöä sosiaalisessa mediassa tai internetissä?

Prosentit ovat kyllä vastanneiden osuudet kokonaisvastanneiden määrästä (N = 2 983).

Suurin osa lukiolaisista ilmoitti harrastavansa vapaa-ajalla liikuntaa, ja puolet kertoi pelaavansa digitaalisia pelejä. Noin kolmasosa mainitsi lukevansa tai harrastavansa musiikkia. Lukiolaiset käyttivät myös useita eri medioita keskimäärin enintään noin alle tunnin tai kaksi tuntia päivässä. Internetissä mielenkiintoisimpana pidettiin meemejä ja hauskoja kuvia, uutisia, julkisuuden henkilöiden päivityksiä sekä informatiivisia videoita.

Sukupuolen monimuotoisuus suhteessa koettuun kiusaamiseen ja häirintään

Kun oppilaitoksessa koettua kiusaamista ja syrjintää (kysymykset f43, f44, f45, f46 ja f47) tarkastellaan monimuotoisen sukupuolen mukaan, huomataan, että muunsukupuoliset kokevat naisia ja miehiä enemmän kiusaamista ja syrjintää kaikilla osa-alueilla (taulukot 2 ja 3). Huolestuttavaa on myös se, että muunsukupuoliset

raportoivat kohdanneensa huomattavasti muita sukupuolia enemmän syrjintää ja kiusaamista niin opiskelijoilta kuin opettajilta (taulukko 2). Esimerkiksi 29 % muunsukupuolisista kertoi opiskelijoiden ja 22,5 prosenttia opettajien kiusaavan heitä ainakin satunnaisesti. Naisilla ja miehillä vastaavat osuudet olivat 13 ja 12 sekä 6 prosenttia (taulukko 2). Muunsukupuoliset myös raportoivat kokeneensa enemmän syrjintää opiskelijoilta kuin opettajilta naisia ja miehiä useammin kaikissa syrjinnän muodoissa.

Taulukko 2.

	Nainen (%)	Mies (%)	Muu / En halua vastata (%)	Kaikki (%)
Kiusaaminen: muut opiskelijat				
<i>Ei koskaan</i>	87	88	71	87
<i>Satunnaisesti</i>	12	11	25	12
<i>Usein</i>	1	1	4	1
Yhteensä	100 (N = 1 675)	100 (N = 1 163)	100 (N = 108)	100 (N = 2 997)
Kiusaaminen: opettajat				
<i>Ei koskaan</i>	94	94	77,5	93
<i>Satunnaisesti</i>	6	5	17	6
<i>Usein</i>	0	1	5,5	1
Yhteensä	100 (N = 1 669)	100 (N = 1 162)	100 (N = 107)	100 (N = 2 988)

Taulukko 2. Oletko lukio-opintojesi aikana kokenut olevasi yhden tai useamman toisen opiskelijan tai opettajan kiusaamisen kohteena (haukkuminen, selän takana puhuminen, mitätöinti, ulkopuolelle jättäminen)? Jaoteltu sukupuolen mukaan.

Taulukko 3.

	En (%)	Kyllä, muilta opiskelijoilta (%)	Kyllä, opettajilta (%)	Kyllä, molemmilta (%)	Yhteensä (%)
Seksuaalinen häirintä					
<i>Nainen</i>	94	5	0,5	0,2	100 (N = 1 669)
<i>Mies</i>	98	1	0,8	0,1	100 (N = 1 162)
<i>Muu</i>	83	9	5	4	100 (N = 107)
Syrjintä: etninen tai kulttuurinen tausta					
<i>Nainen</i>	97	2	0,7	0,5	100 (N = 1 663)
<i>Mies</i>	97	2	1	0,3	100 (N = 1 154)
<i>Muu</i>	86	8	3	4	100 (N = 107)
Syrjintä: terveydentila tai vammaisuus					
<i>Nainen</i>	97	2	0,8	0,7	100 (N = 1 668)
<i>Mies</i>	98	2	0,5	0,1	100 (N = 1 157)
<i>Muu</i>	86	6	6	3	100 (N = 108)
Syrjintä: seksuaalinen suuntautuneisuus					
<i>Nainen</i>	98	2	0,1	0,2	100 (N = 1 669)
<i>Mies</i>	98	1	0,3	0,5	100 (N = 1 161)
<i>Muu</i>	80	11	5	6	100 (N = 109)

Taulukko 3. Oletko kokenut lukio-opintojesi aikana seksuaalista häirintää opiskelijoilta tai opettajilta? Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua etnisen tai kulttuurisen taustasi perusteella, terveydentilasi tai vammaisuuden vuoksi taikka seksuaalisen suuntautumisesi vuoksi? Jaoteltu sukupuolen mukaan.

Vapaa-ajan harrastuserot korostuvat sukupuolten välillä

Kun vapaa-ajan harrastuksia tarkastellaan sukupuolittain, huomataan naisten ja miesten välillä eroja (taulukko 4). Miesten kolme yleisintä vapaa-ajan harrastusta ovat samat kuin koko aineiston yleisimmät harrastukset. Myös suhteelliset osuudet ovat hyvin samantapaiset miehillä verrattuna koko aineiston jakaumaan.

Naiset harrastavat miehiä useammin eri lajeja. Melkein puolet naisista (46 %) ilmoitti harrastavansa lukemista, kun taas miehillä vastaava osuus oli noin neljäsosa. Naiset harrastavat miehiä suhteellisesti enemmän kaikkia harrastuksia paitsi lauta- ja digitaalisia pelejä sekä joukkueiliikuntaa.

Taulukko 4.

	Kaikki (%)	Nainen (%)	Mies (%)
Harrastan liikuntaa ja urheilua itsenäisesti	77	82	80
Pelaan pelejä tietokoneella, älypuhelimella tai pelikonsolilla	54	37	86
Harrastan liikuntaa tai urheilua kaveriporukalla tai jossain urheiluseurassa	46	45	54
Harrastan musiikkia, esimerkiksi laulan tai soitan jotain soitinta	36	43	31
Luen kirjoja huvikseni (muita kuin tietokirjoja)	35	46	26
Käyn elokuvissa, teatterissa, konserteissa tai taidenäyttelyissä	26	30	24
Valokuvaan tai videokuvaan	26	34	18
Piirrän, maalaan tai harrastan jotain muuta kuvataidetta	23	31	14
Kirjoitan esimerkiksi tarinoita, rap-lyriikoita, novelleja, päiväkirjaa tai blogia	16	22	9
Olen mukana seurakuntatoiminnassa	12	15	11
Pelaan lauta- tai roolipelejä tai larppaan	12	12	14
Harrastan tanssia, esimerkiksi hiphopia, balettia, modernia tanssia tai kansantanssia	11	17	3
Rakentelen (esimerkiksi pienoismalleja), huollan, nikkaroin tai tuunaan	9	4	18
Teen järjestö- tai vapaaehtoistyötä	8	10	8
Muuta, mitä?	8	14	14
Harrastan yhteiskunnallista vaikuttamista	6	5	6
Ompelen, neulon tai virkkaan	6	9	1
Teen yhteiskunnallista vaikuttamista	6	6	7
Näyttelen tai olen teatteritoiminnassa	3	4	2
Vlogaan (esim. tubetan tai striimaan)	3	2	4

Taulukko 4. Mitä seuraavista teet vapaa-ajallasi vähintään kerran viikossa? Jaoteltu sukupuolen mukaan. Lukiolaistutkimuksen vastaajien kokonaismäärä: kaikki mukaan lukien muunsukupuoliset, en halua vastata ja ne, jotka eivät ole merkinneet sukupuoltaan N = 3 062, naiset N = 1 681, miehet N = 1 174.

Kysymykset: Hyvinvointi ja vapaa-aika

Kysymys f39. Valitse vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten suhdettasi opiskeluun viimeksi kuluneen kuukauden aikana.

Kysymys f40. Miten seuraavat väitteet kuvaavat omaa tilannettasi? Arvioi seuraavia väitteitä sen perusteella, oletko samaa vai eri mieltä.

Kysymys f41. Kuinka hyvin seuraavat väitteet kuvaavat tilannettasi?

Kysymys f42. Oletko parisuhteessa?

Kysymys f43. Oletko lukio-opintojesi aikana kokenut olevasi yhden tai useamman toisen opiskelijan tai opettajan kiusaamisen kohteena (haukkuminen, selän takana puhuminen, mitätöinti, ulkopuolelle jättäminen)?

Kysymys f44. Oletko kokenut lukio-opintojesi aikana seksuaalista häirintää opiskelijoilta tai opettajilta?

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä.

Kysymys f45. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua etnisen tai kulttuurisen taustasi perusteella? Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella.

Kysymys f46. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua terveydentilasi tai vammaisuuden vuoksi? Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella.

Kysymys f47. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua seksuaalisen suuntautumisesi vuoksi?

Kysymys f48. Mitä seuraavista asioista teet vapaa-ajallasi? (Vähintään kerran viikossa.)

Kysymys f49. Kuinka paljon vietät päivässä aikaa seuraavien medioiden parissa?

Kysymys f50. Valitse alla olevista, mikä on mielestäsi kiinnostavaa sisältöä sosiaalisessa mediassa/internetissä.

OPISKELUN JA KOULUTUKSEN TUTKIMUSSÄÄTIÖ

Lapinrinne 2, 00180 Helsinki

Y-tunnus: 0829910-7

posti@otus.fi

www.otus.fi

